

Brussel, 11 juni 2021
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0050(COD)**

9053/2/21
REV 2

SOC 313
EMPL 226
GENDER 35
ANTIDISCRIM 32
CODEC 749
IA 99

NOTA

van: het voorzitterschap
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD ter versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handhavingsmechanismen
- Voortgangsverslag

I. INLEIDING

Op 4 maart 2021 presenteerde de Commissie het voorstel voor een "Richtlijn ter versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handhavingsmechanismen". Met het voorstel wordt gevolg gegeven aan het verzoek dat de Raad in juni 2019 aan de Commissie had gedaan om concrete maatregelen te ontwikkelen met het oog op meer beloningstransparantie¹.

¹ ST 10349/19 - Conclusies van de Raad over het dichten van de loonkloof tussen mannen en vrouwen: kernbeleid en kernmaatregelen (Epsco - 13 juni 2019)

Met het voorstel wordt beoogd:

- werknemers in staat te stellen hun recht op gelijke beloning af te dwingen op grond van een reeks bindende maatregelen inzake beloningstransparantie;
- beloningssystemen transparanter te maken;
- ervoor te zorgen dat de toepasselijke juridische concepten beter worden begrepen door het grote publiek;
- ervoor te zorgen dat de rechten en plichten met betrekking tot gelijke beloning beter kunnen worden afgedwongen.

De meeste delegaties kunnen zich in beginsel achter het voorstel scharen, en een ruime meerderheid van delegaties bevestigt hoe belangrijk het is iets te doen aan de loonkloof tussen mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt, omdat het wegwerken ervan een gedeelde maatschappelijke waarde is in de EU.

Een aantal delegaties benadrukte weliswaar hoe belangrijk het is de loonkloof tussen mannen en vrouwen weg te werken, maar vraagt zich af waarom het Commissievoorstel zo gedetailleerd is; volgens deze delegaties is het Commissievoorstel op bepaalde punten strijdig met de nationale bevoegdheden, met name wat betreft de rol van de sociale partners en de sociale dialoog voor het vaststellen en afdwingen van lonen, en strookt het mogelijksterwijs niet met de beginselen subsidiariteit en evenredigheid. Enkele andere delegaties benadrukte dan weer dat het ambitieniveau van het voorstel behouden moet blijven.

Een aantal delegaties vroeg verduidelijking over zowel het recht op gelijke beloning in het algemeen als de bepalingen van het richtlijnvoorstel. Zij spraken ook hun bezorgdheid uit over met name het gebrek aan rechtszekerheid, de bevoegdheidsverdeling en de praktische, financiële en administratieve gevolgen van het voorstel, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Alle delegaties handhaven een algemeen voorbehoud bij het voorstel als zodanig.

De nationale parlementen van vier lidstaten (DK, PT, ES, IT) hebben met redenen omklede adviezen over het voorstel toegezonden. Deze adviezen werden allemaal ontvangen binnen de termijn van acht weken voor raadpleging van de nationale parlementen overeenkomstig artikel 6 van Protocol nr. 2² bij de Verdragen.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft zijn advies tijdens de plenaire zitting van 9 juni 2021 goedgekeurd³.

Het Europees Parlement heeft zijn standpunt in eerste lezing nog niet vastgesteld.

II. BESPREKINGEN IN DE RAAD ONDER PORTUGEES VOORZITTERSCHAP

De Groep sociale vraagstukken is op 22 maart, minder dan drie weken na de bekendmaking van het voorstel, begonnen met de bespreking ervan. Bij die gelegenheid presenteerde de Commissie het voorstel voor een "Richtlijn ter versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handhavingsmechanismen"; de delegaties werd de mogelijkheid geboden vooraf algemene beschouwingen te formuleren. In april en mei heeft het voorzitterschap vier extra vergaderingen van de Groep sociale vraagstukken gehouden, zodat er voldoende tijd was voor een gedetailleerde bespreking van alle artikelen van de eerste twee hoofdstukken en de bijbehorende overwegingen. Tijdens deze vergaderingen heeft de Commissie gedetailleerde antwoorden gegeven op de vragen van de delegaties en de vragen om verduidelijking.

De ochtendzitting van de Groep sociale vraagstukken op 13 april was gewijd aan de bespreking van de effectbeoordeling. Vóór de vergadering heeft het voorzitterschap een checklist rondgedeeld met richtsnoeren voor de analyse van de effectbeoordeling. Een groot aantal delegaties heeft een schriftelijke bijdrage ingediend.

² Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit, PB C 115 van 9.5.2008, blz. 206.

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

In de bespreking van de artikelen van de hoofdstukken I en II (artikelen 1 tot en met 11) stonden de volgende punten centraal:

- Meer bepaald vroegen de delegaties de "aanvullende of variabele componenten" van de beloning (artikel 3, lid 1, punt a)) nader te omschrijven; ook vroegen zij zich af waarom zowel de term "beloningsverschil" (artikel 3, lid 1, punt c)) als de term "mediaan beloningsverschil" (artikel 3, lid 1, punt e)) moet worden gebruikt.
- De Commissie antwoordde op een aantal vragen over de beginselen gelijke arbeid en gelijkwaardige arbeid (artikel 4) en over de aard van de verplichtingen die dat artikel met zich meebrengt, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen. De Commissie is ook nader ingegaan op de manier waarop de sociale dialoog, collectieve overeenkomsten en de bestaande wetgeving aan deze nieuwe verplichtingen voldoen. Een aantal delegaties vroeg nog verdere verduidelijking over de wijze van uitvoering van deze bepaling door de lidstaten.
- De delegaties wisselden van gedachten over de verplichting van werkgevers om werknemers erop te wijzen dat zij het recht hebben informatie te vragen over hun beloning (artikel 7, lid 2). Zij vroegen dat ook de mogelijkheid voor werknemers om via hun vertegenwoordigers of een orgaan voor gelijke behandeling informatie te vragen over hun individuele beloningsniveau en de gemiddelde beloningsniveaus (artikel 7, lid 4) nader zou worden toegelicht.
- Een ander discussiepunt was de drempel van 250 werknemers, vanaf welke werkgevers verplicht zijn informatie te verstrekken over hun organisatie (artikel 8). Een aantal delegaties wilde nadere verduidelijking over de methode voor de berekening van de verschillende genderkloven, terwijl andere zich afvroegen hoe de verzamelde gegevens de onderliggende oorzaken van de structurele ongelijkheid op het gebied van beloning aan het licht kunnen brengen.

- De Commissie werd verzocht nadere toelichting te verstrekken bij de verplichting van de werkgever om een gezamenlijke beloningsevaluatie te verrichten wanneer een verschil in beloningsniveau van ten minste 5 % voor gelijke of gelijkwaardige arbeid niet op basis van objectieve criteria kan worden gerechtvaardigd (artikel 9, lid 1, punten a) en b)). Met betrekking tot de gezamenlijke beloningsevaluatie vroegen de delegaties meer toelichting bij de rol van de arbeidsinspecties en de organen voor gelijke behandeling (artikel 9, lid 3), en bij het geschillenbeslechtsmechanisme ingeval er geen akkoord is tussen de werkgever en de werknemersvertegenwoordigers (artikel 9, lid 4). De lidstaten formuleerden ook bedenkingen bij de drempel van 5 %.
- Vele delegaties wilden ook weten hoe de bepalingen van dit voorstel die betrekking hebben op gegevensbescherming en de algemene verordening gegevensbescherming zich tot elkaar verhouden (artikel 10). Zij vroegen ook in welke waarborgen wordt voorzien voor de bescherming van persoonsgegevens.

III. CONCLUSIE

Er is tastbare vooruitgang geboekt met de technische bespreking van het voorstel en de effectbeoordeling. De eerste lezing van de hoofdstukken I en II en de bijbehorende overwegingen is afgerond. Het Portugese voorzitterschap heeft voldoende tijd besteed aan de bespreking van de respectieve artikelen en de delegaties meer inzicht gegeven in de strekking van de bepalingen van het voorstel. Er zijn verdere technische werkzaamheden en besprekingen nodig voordat van start kan worden gegaan met de bespreking van een algemene oriëntatie.